

EDİTÖRLERDEN EDITOR'S LETTER / VON DEN EDITOREN

Editörlüğünü yaptığımız Alevilik-Bektaşılık Araştırmaları Dergisi'nin 28. sayısını siz değerli okuyucularımıza sunmanın mutluluğunu bir kere daha yaşamaktayız. Alevilik Bektaşılık Çalışmaları alanında yapılan bilimsel ve akademik çalışmaları sizlerle buluşturmak için çabaladığımız Alevilik-Bektaşılık Araştırmaları Dergisi nitelikli ve güncel makaleleriyle bir kere daha okuyucularını beklemektedir.

Dergimizin hem ulusal hem de uluslararası düzlemlerde her geçen gün artan görünürlüğünün yanında akademik çalışmalarıyla alana yeni katılan genç araştırmacılara fırsat tanınarak onların çalışmalarına yer verilmesi Alevilik-Bektaşılık Araştırmaları Dergisi'nin en önemli yönlerindedir. Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü tarafından ilk kez 2009 yılında yayımlanan dergimiz 28. Sayısında yine bilim camiası ve literatüre katkıda bulunacak yazılarıyla hazırlanmıştır. Dergimiz Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü'nün katkıları ve elbette siz değerli okuyucularımızın teşvikiyle gelecekteki sayılarda daha güçlü bir biçimde yoluna devam edecektir.

Alevilik-Bektaşılık Araştırmaları Dergisi'nin bu sayısı; dokuz özlü makale, bir derleme makale ve beş kitap inceleme yazısından oluşmaktadır. Dergimizin 28. Sayısının ilk makalesi Hüseyin Türk'ün kaleme aldığı "Nusayrilerin Etnik Kökeni" başlıklı çalışmasıdır. Çalışmada Nusayrilerin etnik kimliği tartışılmış ve açıklanmıştır.

Bülent Akın'ın "Alevi mi? Kızılbaş mı? Şîa mı? 'Alevi' Sözcüğünün Tarihte Bugünkü Anlamıyla Kullanımına Dair Birtakım Yeni Mülâhazalar" başlıklı çalışması dergimizin ikinci özlü makalesidir. Tarihî süreç içerisinde birçok farklı adlandırmaya sahip olan Aleviliğin, tarihte ne zamandan beri kullanıldığı sorusuna hem inanç mensupları hem de inanç dışından kimselere ait yazılı kaynaklar üzerinden araştırılarak tartışılmıştır. Bu doğrultuda "Alevi" sözcüğünün tarihî süreçteki kavramsal çerçevesi gözden geçirilerek inanç mensubu toplulukların teşkilatlanmalarının idraki ve anlaşılmasına başlangıç düzeyinde katkı sağlayacak önemli çalışmalardan biridir.

28. sayının üçüncü makalesi Aziz Altı'nın "Bedri Noyan Dede Baba'nın Hekimliği" başlıklı çalışmasıdır. 1958 senesinde Bektaşiliğe intisap eden ve derviş, baba, halife baba makamlarının ardından 1960 yılında "Dede Baba"lık makamına seçilerek 37 yıl sürdüren Bedri Noyan Bektaşilik için önemli olduğu kadar tıp alanında da

oldukça önemli çalışmalar yapmıştır. Çalışmada çok yönlü bir kişiliğe sahip Noyan'ın hekimliği ve tıp literatürüne katkıları değerlendirilmiştir.

Bu sayının dördüncü makalesi Bülent Keleş'in kaleme aldığı "Sivas/Zara Habeş Bölgesi Alevi Köylerinde İcra Edilen Cenaze Hizmeti" başlıklı çalışmasıdır. Çalışma, Sivas ili Zara ilçesinde Habeş (Şerefiye) olarak bilinen bölgedeki Alevi köylerinde uygulanan cenaze hizmetlerini ele almıştır. Katılımcı gözlem ve görüşme yöntemi ile derlenen malzemeler Alevi inanç sistemindeki ölüm ritüelleri bağlamında incelenmiştir.

Ayşe Betül Gökarslan ve Duygu Köse'nin beraber kaleme aldığı "An Example of the Conservation of 'Dede Tombs', The Symbols Of Alevi- Bektashi Culture Isparta-İsmail Dede Tomb" başlıklı çalışma, dergimizin bu sayısındaki beşinci özlü makaledir. Alevi-Bektaşî toplumun yaşadığı bu bölgede dede türbelerinden biri olan İsmail Dede Türbesi'nin özgün işlevi ve yapısal öğeleriyle gelecek nesillere aktarılması noktasında literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Melih Uğraş Erol'un "An International Human Rights Law Perspective on the Impact of Digitalization on the Alevi Community" başlıklı makalesi dergimizin bu sayısındaki altıncı makaledir. Dijitalleşen hukuk sistemi bağlamında, uluslararası insan hakları hukukunun dijitalleşmesinin Alevi nüfusu üzerindeki etkilerinin kapsamlı bir analizini sunan çalışmada, bu olgularla ilişkili avantaj ve dezavantajlara odaklanılmıştır.

Erhan Özdemir'in kaleme aldığı "Alevilikte Bir Sürek: Adıyaman Aleviliğinde Sofiler" başlıklı makalesi dergimizin yedinci makalesi olarak sizlerle buluşmaktadır. Çalışma kapsamında Adıyaman ve İstanbul'da saha araştırması yapılmıştır. Elde edilen tarihsel ve inançsal anlatılar ile möhbet/muhabbet adı verilen ritüelde yer alan müzik ve semah/dem hakkında tespitlerin analiz ve değerlendirmesini sunan makalede, Sofilik geleneğinde önemli bir yeri olan müzik sosyal ve bağlamsal boyutuyla ele alınmıştır.

Dergimizin bu sayısındaki sekizinci özlü makale Adem Şen tarafından kaleme alınan "Adana Nergizlik Köyü Tahtacılarında Ölüm Ritüelleri" başlıklı çalışmadır. Makalede Adana'nın Karaisalı ilçesine bağlı Nergizlik köyünde yaşayan Hacı Emirli Ocağına bağlı Tahtacıların ölüm ile ilgili ritüelleri derlenerek değerlendirilmiştir.

"Pazarcık Bölgesi Alevi ve Bektaşilerinde Ölüm Üzerine Yakılan Ağıtlar" adlı Furkan Pehlivan'a makale dergimizin bu sayıdaki son özlü makalesidir. Makalede

Kahramanmaraş Pazarcık yöresi Alevi-Bektaşî ağıt geleneği hakkındaki derleme ve tespitlere dayanmaktadır.

İhsan Memiş'in "Cemlevlerinin Hukuki Statüsü: Kültür Mü, İnanç Mı? Kaybedilen Yüzyıllar Üzerine Analitik Bir Düşünme Denemesi" isimli çalışması dergimizin bu sayıdaki tek derleme makalesidir. Makalede Alevi inanç sistemine mensup toplulukların tarihî süreç içerisindeki dinî değişim ve dönüşümleri genel bir çerçevede incelenmiş ve cemlevlerinin hukuki yapılanmasına dair görüşler sunulmuştur.

Alevilik-Bektaşîlik Araştırmaları Dergisi'nin yirmi sekizinci sayısında beş kitap tanıtım yazısı yer almaktadır. Bunlardan ilki Elif Şahin'in Alevi inanç sisteminin en önemli yazılı kaynakları arasında yer alan velâyetnâmeler üzerine hazırladığı *Alevilikte Yol ve Yolculuk: Velâyetnâmeler Üzerine Halk Bilimi ve Tasavvuf Bağlamında Bir İnceleme* başlıklı eser için Mehmet Ersal tarafından yazılan inceleme yazısıdır. İkincisi, Elif Yıldızlı tarafından kaleme alınan *Multiple Übersetzung der Religion Eine theoretisch-empirische Analyse zu Formen und Formaten alevitischer Religiosität* başlıklı çalışma üzerine Von Laura Tahnee Rademacher'in yazdığı inceleme yazısıdır. Senem Demirelöz'ün, Metin And tarafından kaleme alınan *Ritiielden Drama – Kerbelâ – Muharrem – Ta'ziye* isimli önemli eseri için yazdığı kitap tanıtım yazısı, dergimizdeki üçüncü kitap inceleme yazısıdır. Dursun Gümüšođlu ve Hüseyin Cılga'nın *Yayınlanmamış Bektaşî Fıkraları ve Bektaşî Fıkralarında İrfan* başlıklı çalışması için Elif Erođlu Özkan'ın kaleme aldığı yazı, bu sayıdaki dördüncü kitap tanıtım yazısıdır. Elif Erođlu Özkan'ın, Hüseyin Cılga tarafından kaleme alınan *Áşık Veysel Bilgelikleri-Sezğileri-Nükteleri* isimli çalışması hakkında yazdığı kitap tanıtım yazısı, dergimizin kitap tanıtımlarının sonuncusudur.

Editörlüğünü üstlendiğimiz Alevilik-Bektaşîlik Araştırmaları Dergisi; Alevi-Bektaşî Kültür Enstitüsü ve farklı disiplinlerden birçok araştırmacının değerli katkıları sayesinde bir kez daha sizlerle buluşmaktadır. Kıymetli araştırmalarını paylaşan yazarlarımıza, değerlendirmeleriyle katkı sunan hakemlerimize, değerli okuyucularımıza; derginin her sayısında mutfakta görev alan yabancı dil editörleri, editör yardımcıları, yayın kurulu üyeleri ve teknik yardımcılara teşekkürlerimizi sunuyoruz. Önümüzdeki sayılarda tekrar görüşmek dileğiyle...

Editörler

Prof. Dr. Ali YAMAN

Doç. Dr. Mehmet ERSAL

Doç. Dr. Bülent AKIN